

[Skytte.]

pengevæsenet i de lande, vi handler med. Hvis pengevæsenet i et eller andet af de lande, vi handler med, skulle bryde sammen og der er ydet eksportkreditgaranti i forbindelse med eksport til dette land, vil staten uundgåeligt lide et tab. Vi er klar herover, og vi er klar over, at der også er risiko på andre områder, men vi regner med — og har den tillid til administrationen —, at den vil administrere på en sådan måde, at disse tab i videst muligt omfang begrænses, ja, måske helt undgås.

Med disse bemærkninger vil jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Karl M. Andersen: Retsforbundet kan ikke støtte det foreliggende lovforslag. Retsforbundet ønsker at overlade til det private initiativ alle opgaver, der kan løses på forretningsmæssig basis, og er derfor modstander af, at staten deltager i løsning af forretningsmæssige opgaver. Trænger danske producenter til støtte fra staten for at få lettet afsætningen af danske produkter i udlandet, må man hellere undersøge forholdene for at finde ud af, hvad årsagen er til de danske producenters manglende konkurrenceevne, og fjerne årsagen, hvis den findes her i landet, end yde eksportkreditter for at lette afsætningen af danske produkter i udlandet. Hvis eksportørerne selv skønner, at køberen er god nok, er statens eksportkreditgarantier overflødige; hvis eksportørerne selv mener, at eksporten er risikabel, kan statens garanti nok få en eksport i gang, men det er tvivlsomt, om en sådan eksport samfundsøkonomisk set er fordelagtig, og statens garanti svækker eksportørernes ansvar. I de tilfælde, hvor eksportøren for en del af kontraktsummen må tage vekslers, der først forfalder med afdrag indenfor 3—4 år, indebærer statens eksportkreditgarantier en urimelig risiko for staten.

Eksportkreditter ydes for tiden navnlig med henblik på eksport til Sydamerika, hvor de nuværende ustabile valutaforhold indebærer en betydelig risiko. Statens garanti dækker en ret betydelig eksport til Argentina, hvor de danske eksportvarer opnår meget fordelagtige priser på grund af inflation i Argentina og på grund af de trods inflationen i Argentina faste kurser for argentinsk valuta her i landet. De argentinske priser er på grund af inflationen steget så stærkt, at man i det store og hele ikke kan

købe argentinske varer uden at måtte betale betydelige overpriser. Resultatet af disse forhold er, at der har været en betydelig stigning i eksporten til Argentina, medens importen fra Argentina skrumper ind, og at der opstår stigende tilgodehavender i Argentina hos nationalbanken, tilgodehavender, som ingen importør har interesse i til den kurs, staten holder den argentinske valuta i.

Havde eksportørerne selv ansvaret for deres eksport og for deres tilgodehavender, var de nødt til at tage hensyn til de ustabile valutaforhold i Argentina og til valutaens virkelige værdi; men når eksportørerne nu skal aflevere deres tilgodehavender i Argentina til Danmarks Nationalbank til en kurs, der utvivlsomt er for høj, bliver resultatet, at den danske stat via nationalbanken får et tilgodehavende i Argentina, der er mindre værd end det, det figurerer med i nationalbankens regnskaber. Udenlandsk valuta er i sin realitet det samme som varer, og det vil gå med valuta, man har købt for dyrt, som det går med varer, man har købt for dyrt: før eller senere vil der konstateres et tab på valutaen eller på varerne. Den danske stat har via nationalbanken fået et tilgodehavende i Argentina, hvorpå der før eller senere vil konstateres et betydeligt tab.

Jeg ser i „Børsen“ for den 22. januar i år, at regeringens økonomiudvalg har drøftet det problem, man kalder den skæve udvikling i de udenlandske betalingsforhold, at vi ved årsskiftet havde en gæld til den europæiske betalingsunion på 219 mill. kr., men et tilgodehavende i tredielandene på 156 mill. kr., uden at regeringen fandt løsning på dette problem. Jeg mener, at årsagen til denne skæve udvikling er, at de for valutannoteringen på Københavns børs tidligere gældende bestemmelser indtil videre er sat ud af kraft, idet der samtidig er meddelt Danmarks Nationalbank autorisation til at foretage valutannoteringen, der i stedet opretholder faste kurser, selvom der foregår en inflatorisk udvikling i flere lande, som vi har samhandel med.

Årsagen til den skæve udvikling er, at kursen på tredielandenes valuta holdes for højt. Det medfører, at eksporten til tredielandene stiger, og at importen fra disse lande skrumper ind, fordi priserne på vore eksportvarer til disse lande er meget fordelagtige, medens varerne fra disse lande må